

le cas particulier des syndrômes extradiigestifs de l'amibiase doit céder la place à la pathogénie nerveuse plus rationnelle.

La toxine spécifique, qui en est la cause directe de cette action nerveuse, c'est la toxine colibacillaire; Le point de départ de localisation élective de ce germe, ce sont les voies biliaires et urinaires. Un certain degré d'hépatite accompagne même presque toujours cette parasitose chronique, quand elle est méconnue et non traitée.

Il est donc nécessaire d'associer à l'émétine (médicament de l'amibiase par excellence) les antibiotiques, afin d'attaquer la cause elle-même de l'intoxication nerveuse.

Π Ε Ρ Ι Δ Η Ψ Ι Σ

Αἱ τοξίναι δὲν εἶναι μόνον πολυδύναμοι ὡς ἀπέδειξε περὶ τούτων ὁ ἀείμνηστος διδάσκαλός μου Vincent ἀλλὰ καὶ πολύτροποι ὡς ἀπεδείξαμεν μὲ τὰ πειράματά μας ἐπὶ τῆς δυσεντερικῆς τοξίνης.

Ἐκ τῶν πειραμάτων μας ἐπὶ τῆς κολιβακιλικῆς τοξίνης προκύπτει ὅτι καὶ ἡ τοξίνη αὕτη εἶναι πολύτροπος, ἐπιδρῶσα ἄλλοτε μὲν ἐπὶ τοῦ κινητικοῦ νευρικοῦ συστήματος, ἄλλοτε δὲ ἐπὶ τῶν μεσεγκεφαλικῶν κέντρων.

Ἡ τελευταία νευρότροπος αὕτη ἐπίδρασις ἐξηγεῖ ἀπὸ ἀπόψεως παθογενείας διάφορα παθολογικὰ σύνδρομα, ἐνδιαφέροντα πολὺ τὴν χώραν μας ὅχι μόνον λόγῳ τοῦ δυσιάτου αὐτῶν ἀλλὰ καὶ ἕνεκα τῆς ἰδιαίτερας αὐτῶν συχνότητος παρ' ἡμῖν, ὅπως εἶναι αἱ κρίσεις ἐξανθημάτων, αἱ ἀσθματοειδεῖς κρίσεις ὡς καὶ ἄλλαι ἐντυπωσιακαὶ κρίσεις ἡμικρανίας καὶ ἐμέτων, ἀποδιδόμεναι ἕως τώρα εἰς τὴν ἀλεργίαν. Αἱ κρίσεις αὗται ὀφείλονται εἰς μεσεγκεφαλικὰς ἐπιδράσεις τοξικῆς φύσεως καὶ ἀνακόπτονται μὲ φάρμακα ἐπιδρῶντα ἐπὶ τοῦ μεσεγκεφάλου ὡς τὸ Largactyl.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΜΗ ΜΕΛΩΝ

ΒΟΤΑΝΙΚΗ. — Ἀναζήτησις Σαπωναρίνης ἐπὶ εἰδῶν τοῦ γένους Σαπωναρία (*Saponaria*) καὶ ἐπίδρασις τοῦ ἡλιακοῦ φωτὸς ἐπὶ τοῦ σχηματισμοῦ τῆς οὐσίας ταύτης, ὑπὸ **Χρ. Φούφα**. Ἀνεκοινώθη ὑπὸ τοῦ κ. Γ. Ἰωακείμογλου.

Τῷ 1955 ἀνεκοινώθησαν εἰς τὴν Ἀκαδημίαν τῶν Ἀθηνῶν τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἡμετέρων ἐρευνῶν περὶ τῆς παρουσίας Σαπωναρίνης εἰς τὰ ἄνθη Ματρικαρίας τοῦ χαμαιμήλου (*Matricaria chamomilla*). Κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἠσχολήθημεν περὶ τὴν ἀνέυρεσιν τῆς οὐσίας ταύτης εἰς τινα εἶδη τῆς οἰκογενείας τῶν Ἀρωδῶν

(Araceae), τὰ ἀποτελέσματα δὲ τῶν τῶν ἡμετέρων ἐρευνῶν ἀνεκινώθησαν εἰς τὴν Ἀκαδημίαν τῶν Ἐπιστημῶν τῶν Παρισίων.

Σποπὸς τῆς παρουσίας μελέτης εἶναι ἡ ἀναζήτησις Σαπωναρίας ἐντὸς εἰδῶν ἀνηκόντων εἰς τὸ γένος Σαπωναρία (*Saponaria*), μὴ ἐξετασθέντων ὑπὸ τῶν προηγηθέντων ἡμῶν ἐρευνητῶν. Ἐξ ἄλλου ἐξητάσθη ὑφ' ἡμῶν ἡ ἐπίδρασις τοῦ ἡλιακοῦ φωτός ἐπὶ τῆς παραγωγῆς τῆς Σαπωναρίνης ἐντὸς φύλλων καὶ ἄλλων φυτικῶν ὀργάνων. Τὰ ἐξετασθέντα ὑφ' ἡμῶν εἶδη εἶναι *Saponaria ocymoides*, Linn. καὶ *Saponaria Calabrica*, Guss. Ἐκ τούτων μόνον τὸ εἶδος Σαπωναρία ἡ ὠκιμοειδῆς (*Saponaria ocymoides*) ἐνέχει Σαπωναρίνην.

Ἐξετάζοντες διὰ τοῦ μικροσκοπίου τομὴν γενομένην διὰ μέσου τῶν κοτυληδόνων, καθ' ὃν χρόνον αὐταὶ εἶναι ἐγκλεισμένοι ἐντὸς τοῦ σπέρματος διακρίνομεν τὰ ἐξῆς: Μίαν ἀνωτέραν ἐπιδερμίδα ἀφορίζουσιν στοιβάδα κυλινδρικών κυττάρων· ἐξ ἢ ἐπτὰ στοιβάδας παρεγχυματικῶν κυττάρων μορφῆς ἀκανονίστου, ἐμφανίζουσας εἰς τινὰς θέσεις κύτταρα διαιρούμενα, ἀποτελοῦντα τὴν καταβολὴν τῶν νευρώσεων· τέλος μίαν κατωτέραν ἐπιδερμίδα. Αἱ κοτυληδόνες ἐνέχουσιν ἄμυλον, στεροῦνται δὲ Σαπωναρίνης. Ἡ οὐσία αὕτη ἀρχεται σχηματιζομένη ἐντὸς τῶν κοτυληδόνων μετὰ τὴν βλάστησιν τῶν σπερμάτων.

Ἐξετάζοντες νεαρὰ φυτὰ, ἐξ περίπου ἡμερῶν, βλαστήσαντα ἐν προσηλίῳ χώρῳ, παρατηροῦμεν ὅτι τὰ κύτταρα τῆς ἄνω ἐπιδερμίδος τῶν νεαρῶν κοτυληδόνων ἐνέχουσι Σαπωναρίνην. Ἡ ἐπιδερμὶς αὕτη, ἀποτελουμένη ἐκ κυττάρων ἐχόντων περιγραμμά κυματοειδῆ, φέρει ἀφθονὰ στόματα, ὧν ἕκαστον ἀποτελεῖται ἐκ δύο μικρῶν ἐλλειψοειδῶν κυττάρων, ἅτινα πλὴν τοῦ ἀμύλου ἐνέχουσι καὶ Σαπωναρίνην. Ἡ Σαπωναρίνη ἐμφανίζεται ἐν ἀρχῇ ἐντὸς μικρῶν χυμοτοπίων, βραδύτερον δὲ διαλελυμένη ἐντὸς τοῦ κυτταρικοῦ χυμοῦ τοῦ πληροῦντος μέγα χυμοτόπιον.

Ἐξ ἄλλου ἐξητάσθη ὑφ' ἡμῶν, ὡς ἀνεφέραμεν, ἡ ἐπίδρασις τοῦ ἡλιακοῦ φωτός ἐπὶ τῆς παραγωγῆς τῆς Σαπωναρίνης ἐντὸς τῶν φύλλων καὶ ἄλλων φυτικῶν ὀργάνων. Φύλλα ἀναπτυσσόμενα ἀπὸ σπερμάτων ἐν σκότει ἐύρισκομένων στεροῦνται Σαπωναρίνης· ἐκτιθέμενα δὲ ταῦτα εἰς τὸ φῶς ἐνέχουσιν ἐν ἑαυτοῖς τὴν οὐσίαν ταύτην.

Καὶ ἐπὶ τοῦ φυτοῦ Δίαρον τὸ λεπτόφυλλον (*Biarum tenuifolium* Schot) διεπιστώθη ὑφ' ἡμῶν, ἐκ προηγουμένων ἐρευνῶν, ἡ παρουσία τῆς Σαπωναρίνης, ἣτις παρατηρεῖται μόνον ἐν τῷ χυμῷ τῶν κυττάρων τῆς ἐπιδερμίδος ὑπεργείων, προσβαλλομένων ὑπὸ τοῦ ἡλιακοῦ φωτός, πρασίνων φυτικῶν μορίων.

Αἱ ρίζαι καὶ τὸ ρίζωμα ἐφ' ὧν δὲν ἐπιδρᾷ τὸ ἡλιακὸν φῶς ὡς καὶ οἱ ὑπὸ τὴν ἐπιδερμίδα κείμενοι ἴστοι στεροῦνται Σαπωναρίνης.

Ἐξετάσαντες ἀνθοφόρον βλαστὸν, ἀναπτυχθέντα ἐν τῷ σκότει, παρατηρήσαμεν ὅτι οὗτος ἦτο λευκὸς καὶ ἐστερεῖτο Σαπωναρίνης.

Ἐκ τῶν γεγονότων τούτων συνάγομεν, ὅτι πρὸς παραγωγὴν τῆς ἐν λόγῳ οὐσίας ἀσκεῖ ἐπίδρασιν τὸ ἠλιακὸν φῶς. Ἐπὶ πλέον ὅτι πάντα τὰ εἶδη τοῦ γένους *Saponaria* δὲν ἐνέχουσι *Σαπωναρίνην*.

ΚΟΙΤΑΣΜΑΤΟΛΟΓΙΑ.—*Βραουνίτης καὶ χαουσμανίτης ἐκ τῶν μαγγανιούχων κοιτασμάτων τῆς νήσου Πάρου, ὑπὸ Γεωργ. Μ. Παρασκευοπούλου.*
Ἐνεκρινώθη ὑπὸ τοῦ κ. Μαξ. Μητσοπούλου.

Ὡς ἤδη εἰς ἡμετέραν εἰδικὴν μελέτην ἀναφέρεται, τὰ μαγγανιούχα κοιτάσματα τῆς περιοχῆς *Θαψανῶν - Λάκκων* ἐν Πάρῳ εἶναι ὑδροθερμικῆς προελεύσεως καὶ συνδέονται γενετικῶς μὲ τὸν ἐγγὺς τῶν μεταλλοφόρων κοιτασμάτων εὐρισκόμενον ὀρθογενέσιον. Ταῦτα ἔχουν ἀποτεθῆ παρὰ τὴν ζώνην ἐπαφῆς τοῦ ὀρθογενεσίου μὲ τὸ ὑπερκείμενον μάρμαρον, καὶ δὴ ἐντὸς τοῦ μαρμάρου μὲ πάχος τῆς μεταλλοφόρου ζώνης κυμαινόμενον μεταξὺ 0,50 καὶ 30 μ. Εἰς τὴν ἐπαφὴν τοῦ ὀρθογενεσίου μετὰ τοῦ μαρμάρου ἔχει σχηματισθῆ λωρίς μικροῦ πάχους ἐκ κερατιτῶν, ἐντὸς τῶν ὁποίων σπανιώτερον συναντᾶται μετάλλευμα. Τὰ μαγγανιούχα κοιτάσματα ἐσχηματίσθησαν κατὰ τὴν περίοδον τῆς κρυσταλλώσεως τοῦ γρανιτικοῦ μάγματος, ἐκ τοῦ ὁποίου προῆλθε καὶ ὁ γρανίτης ὅστις διὰ μεταμορφώσεως μετετρέπη εἰς τὸν σημερινὸν ὀρθογενέσιον. Αἱ πηγματιτικαὶ καὶ ἀπλιτικαὶ φλέβες αἵτινες διασχίζουν τὸν γενέσιον, ἐν μέρει δὲ καὶ τὸ μάρμαρον παρὰ τὴν ζώνην ἐπαφῆς αὐτοῦ μὲ τὸν γενέσιον, εἶναι διαφοροποιημένα ὑπόλοιπα τοῦ γρανιτικοῦ μάγματος ἐξ οὗ κατάγεται ὁ σημερινὸς ὀρθογενέσιος.

Τὰ μεταλλοφόρα κοιτάσματα ἀπαντοῦν ὑπὸ μορφήν φλεβῶν, φακῶν καὶ κυρίως κοιτῶν ἀντικαταστάσεως, ἀναπτυσσομένων παραλλήλως πρὸς τὴν σχιστότητα τοῦ μαρμάρου. Τὸ μῆκος τῶν κοιτῶν ἀντικαταστάσεως δύναται νὰ φθάσῃ τὰ 16 μ., τὸ σύνηθες ὅμως μῆκος αὐτῶν κυμαίνεται μεταξὺ 4 καὶ 7 μ., τὸ πάχος δὲ καὶ τὸ εὖρος τούτων μεταξὺ 0,4 καὶ 4 μ.

Τὰ πρωτογενῆ ὄρυκτὰ τῶν μαγγανιούχων κοιτασμάτων *Θαψανῶν - Λάκκων* εἶναι ὁ βραουνίτης καὶ ὁ χαουσμανίτης. Τὰ ὄρυκτὰ ταῦτα ἔχουν ἐν μέρει ἐξαλλοιωθῆ δευτερογενῶς διὰ τῆς ἐπίδράσεως τῶν ἀτμοσφαιρικῶν παραγόντων εἰς πυρολουσίτην, ψιλομέλανα καὶ βάδην.

Ὁ βραουνίτης ($3\text{MnO}_2 \cdot 4\text{MnO} \cdot \text{SiO}_2$) ἔχει χρῶμα σιδηρόμαυρον καὶ ἐμφανίζεται κατὰ κανόνα εἰς κοκκίωδη συσσωματώματα (εἰκ. 1), ἐνίοτε δὲ λεπτοκοκκίωδη. Εἶναι ἐλαφρῶς μαγνητικός, ὑπὸ τὸ μεταλλογραφικὸν δὲ μικροσκόπιον δεικνύει τεφρόν